Relatie tussen aanbevelingen rekenkamer en de bestuursopdrachten

Gelijktijdig met het formuleren van de onderzoeksvragen voor de bestuursopdrachten voortkomende uit de herijking van AEB kondigde de Rekenkamer Metropool Amsterdam een onderzoek aan naar warmtenetten. Bij de uitwerking van de bestuursopdracht warmte is daarom aangegeven dat in deze bestuursopdracht de resultaten van het rekenkameronderzoek worden betrokken.

De Tijdelijke Algemene Raadscommissie [TAR] nam kennis van de uitwerking van de bestuursopdracht warmte op 23 mei 2018 [BD2018-005604].

Het onderzoek van de rekenkamer resulteerde in twee rapporten:
- Grip op Westpoort Warmte,
  21 november 2018 – [BD2018-014736]
- Verduurzaming warmtevoorziening met warmtenetten,
  7 maart 2019 – [BD2019-003425]

In de bestuurlijke reactie op deze rapportages benoemde het college waar dat kon meteen concrete acties bij de aanbevelingen van de rekenkamer. Ook verwees het college naar de bestuursopdrachten die toen werden opgesteld, met name de bestuursopdracht warmte, wanneer de aanbevelingen meer bezinning vroegen en grote samenhang hadden met de bestuursopdrachten.

Om overzicht te houden en inzicht te geven in alle aanbevelingen van de rekenkamer en de acties die het college hierop onderneemt, is onderstaand schema opgesteld. Dit schema toont de aanbevelingen uit beide rapporten van de rekenkamer, een samenvatting van de bijbehorende bestuurlijke reactie en een korte omschrijving van de acties die zijn geformuleerd om verbeteringen door te voeren. Zowel de acties die het college heeft geformuleerd in de bestuursopdracht warmte als de acties die het college meteen in haar bestuurlijke reactie benoemde staan in het schema. Zo geeft het u in één oogopslag een overzicht van aanbeveling, acties en de termijn waarop u het resultaat tegemoet kunt zien.

AANBEVELINGEN REKENKAMER GRIP OP WPW	BESTUURLIJKE REACTIE [BD2018-014736]
1 Breng de huidige constructie (inclusief de keuzes en afwegingen die hieraan aan ten grondslag lagen) helder in kaart en informeer daarover de raad.	Het college neemt uw aanbeveling ter harte en zal bij de uitvoering van de bestuursopdrachten, mede gebruikmakend van uw rapport, in kaart brengen hoe de gemeente op dit moment stuurt op WPW en hoe de constructie rondom WPW eruit ziet.
2 Breng in overleg met de raad en de andere aandeelhouder de constructie in lijn met de publieke taak en maak daarbij duidelijke keuzes en afwegingen.	Belangrijk onderdeel van de bestuursopdracht warmte is een onderzoek naar de meest optimale positie van Westpoort Warmte en welke samenwerkingsconstructie het beste past bij de ambities van het college.
3 Ga na in hoeverre de constructie in strijd is met relevante regels en pas indien nodig de constructie aan.	Juridische onvolkomenheden in de huidige constructie van WPW moeten op orde worden gebracht.
4 Vertaal informatie in organisatorische kennis. 5 Zorg voor heldere verantwoordelijkheden en voor coördinatie en samenwerking.	Deze twee aanbevelingen worden hier samengenomen, omdat ze in elkaars verlengde liggen. Bij de uitvoering van de bestuursopdrachten en de opvolging van aanbeveling 2 zal het college uw aanbeveling meenemen.
6 Zorg dat de raad in positie is.	Het college neemt deze aanbeveling ter harte en gaat hiermee aan de slag. In eerste instantie door opvolging van uw aanbevelingen 1, breng de constructie in kaart. Het college gaat er tevens vanuit dat het vertalen van de informatie in organisatorische kennis (aanbeveling 4) en het verbeteren van de samenwerking binnen de verschillende directies (aanbeveling 5) ook de informatievoorziening richting de raad ten goede komt.

AANBEVELINGEN REKENKAMER VERDUURZAMING WARMTE-VOORZIENING MET WARMTENETTEN	BESTUURLIJKE REACTIE [BD2019-003425]
1 Zorg voor heldere kaders.	De gemeentelijke kaders betaalbaar, open, duurzaam zijn vastgelegd in de strategie naar een stad zonder aardgas. Het college zal een nadere uitwerking opstellen van deze kaders.
2 Creëer ruimte voor flexibiliteit.	Het college zal de haalbaarheid onderzoeken van innovatieve contractvormen om meer flexibiliteit te creëren.
3 Creëer scherpte in wat wordt nagestreefd.	Het college zal duidelijkheid geven over welke publieke doelen worden nagestreefd met aardgasvrij Amsterdam.
4 Richt de gemeentelijke organisatie in met voldoende kennis en voorkom verkokering.	De bestuursopdracht zal adviseren over de inrichting van de gemeentelijke organisatie en processen om te borgen dat gemeentelijke samenwerking met betrekking tot AEB en WPW professioneel wordt uitgevoerd.
5 Breng de raad tijdig in stelling binnen een helder besluitvormingsproces.	Het college zal een ontwikkelingsbeeld en plan- en besluitvormingssystematiek voor warmte in nieuwbouw opstellen.
6 Maak een keuze in hoe de gemeente zich wil positioneren ten opzichte van markt en maatschappij.	Belangrijk onderdeel van de bestuursopdracht warmte is een onderzoek naar de optimale positie van Westpoort Warmte en welke samenwerkingsconstructie het beste past bij de ambities van het college. De bestuursopdracht zal daarmee duidelijk maken hoe de gemeente zich wil positioneren ten opzichte van de markt.
7 Neem meer regie in de bestaande bouw.	Het college zal de gemeenteraad inzicht geven in de leeromgeving die is gecreëerd in de bestaande wijken. Daarnaast laat het college een transitievisie warmte opstellen. Deze visie geeft aan welke wijk, wanneer en met welke preferente techniek aardgasvrij wordt.
8 Borg voldoende bestuurskracht en politieke aandacht.	Het is de inzet van het college dat bestuur en raad elkaar goed meenemen in de vraagstukken en afwegingen. Iets dat we kunnen invullen met werkbezoeken, technische sessies en regelmatige updates.

ACTIES IN DE BESTUURSOPDRACHT WARMTE	TERMIJN
1 6 1 Bestuursopdracht Performance en Slagvaardigheid brengt in beeld hoe de constructie er uit ziet en door welke wetten en contracten de constructie wordt gereguleerd. Bestuursopdracht Warmte geeft analyse van de sturingsmogelijkheden die daaruit voort vloeien.	*Gereed // Onderdeel van deze bestuursopdrachten*
2 3 7 Actie 1. Uitwerking gemeentelijke kaders en doelen: - Uitwerking gemeentelijke kaders en doelen, hun onderlinge samenhang en weging en ontwikkeling. - Transitievisie warmte; Deze visie geeft aan welke wijk, wanneer en met welke preferente techniek aardgasvrij wordt.	*- Uitwerking gemeentelijke kaders en doelen gereed Q3 2019* *- Transitievisie Warmte gereed 2020*
2 6 Actie 2. Gesprek met de huidige partners AEB en Nuon. De partners staan soms dicht bij de gemeente en voor andere doelen of belangen zal de afstand groter zijn. Het is belangrijk om de overeenkomsten en verschillen te constateren en om te bespreken wat nodig is om de gemeentelijke doelen beter te bereiken.	*Voorbereiding gereed Q4 2019*
6 Actie 3. Pilots met nieuwe publieke partners. - Onderzoek en pilot met Waternet op Strandeiland voortzetten - Verkenning met Alliander starten voor onderzoek en pilot in nieuw gebied.	*Voorbereiding gereed Q4 2019*
6 Actie 4. Volg de ontwikkeling op Rijksniveau. Voorstel is dat R&D de opdracht krijgt om in nauwe afstemming met public affairs en relevante directies de ontwikkelingen rondom warmtenetten, governance hierop en marktordening te volgen en te lobbyen voor meer sturingsmogelijkheden van de gemeente om publieke belangen en gemeentelijke doelen te verwezenlijken.	*Doorlopend, met zwaartepunt bij Klimaatakkoord [verwacht 2019] en Warmtewet 2.0 [verwacht 2021]*
4 5 6 4 Actie 5. Inrichting accountteam warmte. Voorstel is dat R&D een accountteam warmte inricht samen met relevante directies om te komen tot een integrale en afgestemde sturing op de ontwikkeling van het warmtenet, WPW en Nuon en andere toekomstige warmteleveranciers.	*Coördinator / kwartiermaker aangetrokken Q2 2019*

ACTIES BESTUURLIJKE REACTIES GRIP OP WPW [BD2018-014736]	TERMIJN
3 Wethouder Deelnemingen heeft hierover 20 november 2018 een brief gestuurd aan AEB en dit medegedeeld bij de behandeling van het Rekenkamerrapport Grip op WPW in de cie RO op 12 december 2018	*AEB heeft toegezegd uiterlijk Q2 zaken op orde te hebben*

ACTIES BESTUURLIJKE REACTIE VERDUURZAMING WARMTEVOORZIENING MET WARMTENETTEN [BD2019-003425]	TERMIJN
2 Onderzoek innovatieve contractvormen zodat die beter aansluiten op gemeentelijke doelen en publieke belangen en zoveel mogelijk rekening houden met de bewegelijkheid van het speelveld [technisch en organisatorisch]	*Gereed Q4 2019*
5 Ontwikkelbeeld warmte in de nieuwbouw dat samenhang brengt in de systeemkeuzes in tal van gebiedsontwikkelingen: nieuwbouw en transformatie; inclusief plan- en besluitvormingssystematiek.	*Gereed Q3 2019*
7 Leeromgeving bestaande wijken inzichtelijk maken. En daarbij aandacht geven aan leerdoelen, variatie in wijken en initiatieven die gemeente steunt en hoe het geleerde geborgd wordt in de toekomstige aanpak.	*Gereed Q2 2019*